

de padjes 1 cm, ze springen niet maar lopen of kruipen, bewegen zich dus zoals volwassen dieren. Het volwassen exemplaar en ook enige larven zijn opgezonden aan het Natuurhistorisch Museum te Maastricht".

Op 12-9-51 nam spr. 19 roofvogels waar, vermoedelijk buizerden. Ook Dr Bruna had een grote vlucht gezien. Hij geeft een z.g. olifantsrups door, vermoedelijk een larve van het Avondrood en demonstreert een door hem opgefokte pikzwarte watortor (*Hydrous piceus*); spr. vraagt zich af, of deze kever, welke zeer algemeen in waterrijke streken van Nederland voorkomt, erg zeldzaam is in Zuid-Limburg.

Verschillende planten waren ter vergadering meegebracht, n.l. *Impatiens noli-tangere* (Springzaad), *Carlina vulgaris* (Driedistel), *Orobancha minor* (Klavervreter), *Erythraea Centaurium* (Duizendguldenkruid); de laatste plant wordt hier door het wegplukken van kruidenzoekers steeds zeldzamer. Mej. Vaartjes toont een exemplaar van *Saponaria officinalis* (Zeepkruid), verzameld bij de Vroedvrouwen-school. Ook heeft spr. een fraai gevormd nestje meegebracht van een wesp. Mej. Janssen liet vervolgens enkele planten zien, afkomstig uit Australië, waaronder enige *Eucalyptus*-soorten. Vervolgens krijgt de heer van de Kruk het woord; hij deelt mee, dat de Directie van de Oranje-Nassau Mijnen permissie gegeven heeft tot vrije toegang van Strijthagen voor een 20-tal leden van het Natuurhistorisch Genootschap. Deze kaarten zijn verkrijgbaar op het adres van spreker, n.l. Laan v. Hövell tot Westerflier 3 te Heerlen. Ook wil spr. de z.g. natuurwandelingen beter organiseren en verzoekt hen, die aan deze excursies wensen deel te nemen, hun adres op te geven.

De heer Bex vertoont een zonderling gevormde vuursteenbuis en naar aanleiding hiervan deelt de heer Collin mede, dat er zeer vermoedelijk in het Elzetter bos een werkplaats geweest is van neolithische voorwerpen. Mej. Janssen vraagt nadere gegevens over Moederkoorn (*Claviceps purpurea*) in verband met de gebeurtenissen in Frankrijk. Moederkoorn komt vrij geregeld op rogge voor. Het heeft een zekere waarde in de geneeskunde wegens zijn bloedvaten-vernauwende werking en gaat daardoor bloedingen tegen. Epidemieën zoals in Frankrijk kwamen vroeger vaker voor, door het nuttigen van ongezuiverd graan.

Vervolgens wordt een aflevering van „Natur und Museum" rondgegeven, waarin een paar afbeeldingen staan van de larve van een aaskever, welke een *Helix pomatia* aanvalt (zie het Maandblad, blz. 86).

Tenslotte doet Dr Dijkstra een mededeling over een endoparasiet bij de Europese kippenvlo (*Ceratophyllus gallinae*). Op een vergadering te Heerlen vertoonde Dr Dijkstra een aantal vlooien, verzameld in het nest van de Koolmees. Deze kwamen via Dr Willemse terecht bij Dr Smit, British Museum, welke vreemde organismen waarnam in de vlooien. Deze endoparasieten waren de oorzaak, dat een van de 8 vlooien gecastreerd was. Niet onmogelijk is dat deze endoparasiet bij de mees voorkomt als een al- of niet pathogene parasiet; deze zou de vlo als tussengastheer hebben. Preparaten ervan werden ter determinatie verzonden naar een bekend Amerikaans insecten-patholoog. Deze schreef, dat hij onlangs een soortgelijk geval bij bepaalde bladluizen geconstateerd had. Dr Smit informeerde naar de gezondheidstoestand van de koolmezen. Deze was slecht, het broedsel werd verlaten. Bovendien zou Dr Smit gaarne meer materiaal ontvangen van hetzelfde mezenpaar. In 1951 werd het nestkastje weer door koolmezen betrokken, vlooien werden echter niet aangetroffen. Dr Smit ontving gaarne allerlei parasieten en verzoekt om medewerking bij het verzamelen van deze. Hij sloot een geschriftje in: Methoden over het verzamelen van ectoparasitaire insecten. Besloten werd om dit in de leesmap te laten circuleren.

SPINNEN UIT LIMBURG.

Op verzoek van het Natuurhistorisch Museum te Maastricht heb ik in Augustus 1949, April en Augustus 1950 enkele dagen besteed aan het bijeenbrengen van een collectie Limburgse spinnen voor genoemd museum. De volledige lijst van de vangsten volgt hieronder (102 ss). Vooraf enkele bemerkingen.

1. Veel voorkomende soorten werden niet op alle plaatsen gevangen en meestal werd van de verschillende soorten ook maar 1 of 2 ex. meegenomen.

2. Om toch enig idee te geven van verbreiding en talrijkheid heb ik, steunend op de opgaven van v. Hasselt (Catalogus Araneorum T. v. E. 1886; Suppl. II id. 1890; Suppl. III id.

1898), op ervaringen van Drs. L. v. d. Hammen (Rijks Museum van Natuurlijke Historie, Leiden) en van mijzelf de ss in 3 rubrieken ondergebracht: a = algemeen; v = verbreid; z = zeldzaam. Natuurlijk zijn dit slechts benaderingen; er is in ons land nog veel te weinig verzameld om een verantwoorde qualificatie te geven.

Een kruisje voor de naam beduidt: nieuw voor de Limburgse fauna (23ss).

3. De dieren werden alle door mij verzameld en gedetermineerd; bij dit laatste was Drs. L. v. d. Hammen mij herhaaldelijk behulpzaam, waarvoor ik hem hier nogmaals mijn hartelijke dank betuig.

4. Ongeveer 120 juv. ex. waren niet met zekerheid te determineren; gewoonlijk kon wel het geslacht bepaald worden, waartoe zij behoorden; ze zijn niet in de lijst opgenomen. Ook 1 volw. *Micryphantide* werd nog in nader be raad gehouden.

5. Korthedshalve werden de volgende vaak voorkomende vindplaatsen afgekort:

M = Maastricht; R = Rijckholt; Br. = Brunssum.

Vangdatums: 8—49 = 20 — 31 Aug. 1949
4—50 = 17 — 26 Apr. 1950
8—50 = 21 — 24 Aug. 1950

Enkele oudere vangsten werden aan de lijst toegevoegd.

6. Alle dieren berusten in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

7. Tot slot een woord van hartelijke dank aan de verschillende kloosters die mij gedurende enkele dagen gastvrijheid verleenden: PP. Dominicanen, Rijckholt; Juvenaat Broeders O. O., Maastricht; Zrs. Clarissen-Capucinessen, Wahlwiller; Zrs. Franciscanessen (Heijthuisen), Brunssum.

P. CHRYSANTHUS O.F.M.Cap.

Voorschoten, Febr. 1951.

DYSDERIDAE:

Dysdera crocata C. Koch ♀ Venlo Juni 1949
diepe kuil (leg. ?) v

PHOLCIDAE:

x *Pholcus phalangioides* (Fuessl) ♀ ♂ M 8—49 binnen; ♀ ♂ R 8—49 binnen a

THERIDIIDAE:

Theridium ovatum (Cl.) ♀ Eijsden 8—49 ligusterhaag; ♀ Br 8—50 bosweg a
T. bimaculatum (L) ♀ R 8—49 holle bosweg; ♀ Geleen 8—50 Danekerberg. v
T. tinctum (Wlk) ♀ ♂ ♂ s ad M 8—49 tuin; jv. Br 4—50 bos. v
x *T. familiare* Cbr ♂ R 8—49 binnen. z
T. lunatum (Cl) ♀ M 8—49 tuin. a
x *T. melanurum* Hahn ♀ R 8—49 binnen; ♀ Br. 8—50 binnen. z
T. varians Hahn ♀ R 8—49 tuin. a
x *T. simile* C. Koch ♀ ♂ s ad Br 4—50 bos. z
Episinus truncatus Latr jv Br 4—50 hei en bos. z
Steatoda bipunctata (L) ♀ s ad ♂ s ad R 8—49 binnen; jv M 8—49 binnen. a

LINYPHIIDAE:

Leptyphantes leprosus (Ohl) ♀ R 8—49 binnen; ♀ Br 4—50 binnen. a
L. tenuis (Blw) ♀ M 8—49 langs weg; ♀ ♂ R 8—49 holle weg; ♀ Geleen 8—49 Danekerberg; ♀ ♂ Br 4—50 bos en hei. a
Linyphia montana (Cl) jv R 8—49 holle weg; ♀ ♂ (in copula) Br 4—50 paalschors; ♀ ♂ ♀ s ad Wahlwiller 4—50 weggant. a
L. triangularis (Cl) 8—49 ♀ ♀ ♂ ♂ 1 ♀ s ad M; Neercanne; St. Pietersberg; R; Gronsveld weg. tuin enz. a
L. emphana Wlk ♀ R 8—49 hellingbos. z
L. clathrata Snd ♂ s ad Neercanne 8—49 bos; ♀ ♂ s ad Br 4—50 bos. a
L. pusilla Snd ♀ jv R 8—49 holle weg; ♀ ♂ ♀ s ad ♂ s ad Br 4—50 bos; jv Br 8—50 bos. a
x *L. peltata* Wider ♀ s ad ♂ Br 4—50 bos langs Rode Beek. z
Stemonyphantes lineatus (L) jv Geleen 14-8-47 Danekerberg; 8—49 ♂ s ad jv M; St. Pietersberg; R; weg, akker; ♂ jv Br 4—50 bos en hei. a
Floronia bucculenta (Cl) ♀ Br 8—50 hei en bos. z
Tapinopa longidens (Wider) ♀ Geleen 14-8-47 Danekerberg. z

MICRYPHANTIDAE:

x *Gongilidium rufipes* (Snd) ♀ M 8—49 langs weg. v?

- x *Gonatium isabellinum* (C. Koch) ♂ Grönsveld 8—49 heuvels. z
 x *G. rubens* (Blw) ♀ Geleen 8—49 Danekerberg; ♀ Br 4—50 bos. v
Wideria cucullata C. Koch ♂ Br 4—50 hei en bos. v
Erigone atra Blw ♀ Br 4—50 dennebos. a

ARANEIDAE:

- Meta segmentata* (Cl) ♀♀ s ad ♂ s ad M; R 8—49 tuin en wegkant. a
M. menzei (Blw) ♀ ♂ Br 4—50 wegkant. a
M. merianae (Scop) ♀ ♂ Br 4—50 wegkant. v
Araneus angulatus Cl ♀ - jv Br 4—50 vlieden. z
A. diadematus Cl ♀ s ad 8—49 M weg; ♀ Grönsveld bij de Maas; jv Br 4—50 bos; ♀ ♂ Br 8—50 bosweg. a
A. marmoreus Cl ♀ ♂ s ad Br 8—50 weg, struiken vrij vochtig gedeelte. v
A. marmoreus pyramidalis Cl ♀♀ s ad ♂ s ad Br 8—50 langs weg. v
A. quadratus Cl ♀ ♂♀ s ad ♂ s ad Br 8—50 vrij vochtig terrein. a
 x *A. alsine* Wlk ♀ Br 8—50 vrij vochtig terrein. z
A. gibbosus Wlk jv Grönsveld 8—49 heuvels; jv Geleen 8—49; 8—50 Danekerberg; jv Br 8—50 bos. v
A. cornutus Cl jv Grönsveld 8—49 bij de Maas; jv R 8—49 holle weg; ♀ ♂ s ad Wahlwiler 4—50 wegkant; ♀ s ad ♂ s ad Br 4—50 paalschors. a
A. umbraticus Cl ♀ jv M; R 8—49 onder paalschors; ♀ jv Br 4—50 id.; ♀ Wahlwiler 4—50 od. a
A. redii Scop ♀ ♂ Br 4—50 hei; jv Br 8—50 hei. v
A. cucurbitinus Cl jv Br 4—50 bosrand. a
 x *A. sturmi* (Hahn) jv Geleen 8—49 Danekerberg; ♂ jv Br 4—50 bos. v
Zilla diodia (Wlk) ♀ s ad ♂ s ad jv Br 4—50 bosrand. v
Mangora acalypha (Wlk) ♀ s ad ♂ s ad jv Br 4—50 vrij vochtig terrein. v
Cercidia prominens (Wstr) ♀ Br 4—50 bosweg. z
 x *Hyposinga sanguinea* (C. Koch) ♂ s ad Eysden 8—49 ligusterhaag. z
Zygiella x-notata (Cl) ♀ s ad ♂ M 8—49

binnen- en buitenzijde van gebouw; ♀ ♂ R 8—49 binnen; ♀ Br 4—50 binnen. a

TETRAGNATHIDAE:

- Pachygnatha clercki* Snd jv Geleen 14-8-47 Danekerberg; ♀ Br 4—50 bos. a
P. degeeri Snd ♂ M 8—49 steile akkerkant; ♀ s ad St. Pietersberg W-zijde 8—49; ♀ Br paalschors 4—50; ♂ Br 8—50 bosweg. a

MIMETIDAE:

- Ero furcata* (Villers) ♂ R 8—49 holle weg; ♀ ♂ Br 8—50 bosweg. a

AGELENIDAE:

- Agelena labyrinthica* (Cl) ♀ Br 8—50 bosweg. a
 x *A. similis* Keyserl ♀ Br 8—50 bosweg. z
Textrix denticulata (Oliv) ♀ Geleen 14-8-47 Danekerberg. v
Tegenaria domestica (Cl) ♀ s ad ♂ s ad R 8—49 buitenzijde gebouw; jv Grönsveld 8—49 ingang groeve in bos. a
T. derhami (Scop) jv R 8—49 binnen. a
T. atrica C. Koch ♀ M 8—49 tuin; ♀ s ad St. Pietersberg W-zijde; ♀ jv Br 4—50 binnenweg; ♀ Br 8—50 binnen. a
T. silvestris L. Koch ♀ Grönsveld 8—49 ingang groeve in bos. z
T. agrestis (Wlk) ♀ s ad jv Br 4—50 wegkant; ♀ ♂ s ad Br 8—50 wegkant. z
Coelotes atropos (Wlk) ♀ jv Geleen Danekerberg 14-8-47; id 8—49. z

PISAURIDAE:

- Pisaura mirabilis* (Cl) jv R 8—49 holle weg; jv Grönsveld 8—49 bij de Maas; ♂ s ad jv Br 4—50 bos, wegkant. a

LYCOSIDAE:

- Lycosa amentata* (Cl) jv M 8—49 langs Jeker; jv Grönsveld 8—49 bij Maas. a
L. chelata (O. F. Müller) ♀ ♂ Br 4—50 bos en veen. a
L. pullata (Cl) ♀ ♂ Br 4—50 bos en veen; ♀ Br 8—50 bos. z
 x *L. agrestis* Wstr ♀ Geleen 8—50 Danekerberg. v
 x *Xerolycosa miniata* (C. Koch) ♀ s ad jv Br 4—50 bos en veen. v

- x *Hygrolycosa rubrofasciata* (Ohl) ♂ Br 4—50 veen. z
Arctosa perita (Latr) ♂ Br 4—50 hei. a
Trochosa ruricola (de Geer) ♂ M 8—49 steile akkerkant; ♂ Wahlwiller 4—50 binneweg. a
T. terricola Thor ♀ Geleen 8—49 Danekerberg; ♀ Br 4—50 wegkant. a

CLUBIONIDAE:

- Clubiona terrestris* Wstr ♀ St. Pietersberg 8—49 W-zijde. v
C. corticalis (Wlk) ♂ s ad Br 4—50 onder paalschors. z
C. lutescens Wstr ♀ Br 8—50 bosweg. z
x *C. frutetorum* L. Koch ♀ Br 8—50 bosweg. z
x *Chiracanthium erraticum* (Wlk) ♀ Br 8—50 vochtige hei. v
Anyphaena accentuata (Wlk) jv R 8—49 holle bosweg; jv Br 4—50 bos. v
Zora spinimana (Snd) ♂ jv Wahlwiller 4—50 tuin; ♂ ♀ s ad Br 8—50 hei en bos. a
x *Agroeca brunnea* (Blw) ♀ Br 4—50 veen. v
Micaria pulicaria (Snd) ♂ Br 4—50 binnenv. v

THOMISIDAE:

- x *Xysticus audax* (Schrank) ♂ Br 4—50 dennebos. v
Misumena vatia (Cl) ♀ M 6—1949 (leg ?). a
M. tricuspidata (Fabr) ♂ s ad Br 8—50 bos en hei. z
Oxyptila praticola C. Koch ♀ M 8—49 langs de Jeker. a
Philodromus aureolus (Cl) jv M, R, Geleen 8—49; jv Br, Wahlwiller 4—50; ♀ jv Geleen; Br 8—50 hei, bos, weg enz. a
P. dispar Wlk 8—49 ♀ R; jv Neercanne; M 4—50; jv Wahlwiller hei, bos weg enz. a
P. histrio (Latr) ♀ s ad Br 4—50 bos en hei. v
x *Tibellus oblongus* (Wlk) ♀ jv Br 4—50; jv Br 8—50 wegkant. v
Tmarus piger (Wlk) ♀ s ad Br 8—50 hei en bos. z

SALTICIDAE:

- Ballus depressus* (Wlk) ♂ s ad Gronsveld 8—49 heuvels; ♂ s ad Geleen 8—49. v

- x *Synageles venator* (Luc) ♂ s ad Gronsveld 8—49 bij Maas; ♀ Br 4—50 schors. z
Dendryphantès rudis (Snd) ♂ Geleen 8—49; ♀ jv Br 4—50 bos. v
Salticus scenicus (Cl) ♀ R 8—49 muur; jv M 8—49 paalschors; ♂ s ad Br 4—50 paalschors; jv Br 4—50 muur. a
Marpissa muscosa (Cl) ♀ ♂ M 8—49 paalschors; ♀ Br 4—50 id. a
x *Euophrys petrensis* C. Koch ♂ s ad Geleen 8—49 Danekerberg. z
Sitticus pubescens Fabr ♀ ♂ Br 4—50 op muur. a
Evarcha flammata (Cl) ♂ Geleen 8—50 Danekerberg. a
E. arcuata (Cl) ♀ ♂ Br 8—50 bosweg; veen. z

DICTYNIDAE:

- Dictyna viridissima* (Wlk) ♀ ♀ s ad Eijdsen 8—49 haag; ♀ s ad ♂ s ad M 8—49 tuin. v
D. uncinata Thor ♀ ♂ Br 4—50 bosweg; tuin. a
x *Lathys humilis* (Blw) ♂ Wahlwiller 4—50 wegkant. v

AMAUROBIIDAE:

- Amaurobius similis* (Blw) ♂ s ad M; ♀ s ad R 8—49 binnen. a
A. ferox Wlk ♀ ♂ s ad Br 8—50 holle weg. v

BOEKAANKONDIGING.

In het voetspoor van Thysse. Een reeks bijdragen over veldbiologie, natuurbescherming en landschap, onder redactie van Dr A. H. F. Besemer, Kees Hena, Prof. Dr N. Tinbergen, Dr. J. Wilcke. Uitg. Veenman, Wageningen, 1949.

Bovengenoemd werk, waarvan de titel reeds een nadere omschrijving van de inhoud geeft, is een waardige posthume hulde aan de pionier van de veldbiologie en landschapsbescherming in Nederland, dr. Jac. P. Thysse.

Schoner bewijs dat Thysse school heeft gemaakt en een lichtend spoor heeft nagelaten, is nauwelijks denkbaar.

De serie artikelen, met uiteenlopende inhoud, zal de lezer zeker boeien.